

ساختمان داده ها و الگوریتم ها

پیچیدگی زمانی و مکانی

محمدحسین اولیائی

مجتمع آموزش عالی گناباد

روش های تحلیل الگوریتم ها

هدف از تحلیل الگوریتم ها:

- بررسی رفتار الگوریتم قبل از پیاده سازی، از نظر زمان اجرا و مقدار حافظه‌ی مصرفی
- مقایسه‌ی الگوریتم ها با هم از نظر کارایی

زمان اجرا

عوامل زیر در زمان اجرای یک برنامه موثرند:

- ۱) سرعت سخت افزار
- ۲) نوع کامپیالر
- ۳) اندازه‌ی داده‌ی ورودی مسئله
- ۴) ترکیب داده‌ی ورودی
- ۵) پیچیدگی الگوریتم
- ۶) پارامترهای دیگر که تاثیر ثابت در زمان اجرا دارند

زمان اجرا

زمان اجرای الگوریتم: $T(n)$ n اندازه‌ی ورودی مسئله
توجه:

- ممکن است چند داده‌ی ورودی داشته باشیم: مثلاً
- یک گراف، تعداد راس‌ها برابر n ، تعداد یال‌ها برابر m ، زمان اجرا $T(n, m)$
- چند پارامتر، انتزاع (abstraction)

چند مثال

```
float power(int a, int n)
{
    float temp=1;
    for (int i=0; i<n; i++)
        temp*=a;
    return temp;
}
```

چند مثال

```
float power(int a, int n)
{
    float temp=1;
    for (int i=0; i<n; i++)
        temp*=a;
    return temp;
}
```

$$T(n) = 2n + 3$$

چند مثال

```
void Fill_Array(int a[], int L)
{ int m;
for (int i=0; i<L; i++) {
    cin>>m;
    a[i]=m;
}
```

چند مثال

```
void Fill_Array(int a[], int L)
{
    int m;
    for (int i=0; i<L; i++)
        cin>>m;
        a[i]=m;
}
```

چند مثال

```
int factorial (int n)
{
    int m=1;
    for (int i=1; i<=n; i++)
        m*=i ;
    return m;
}
```

چند مثال

```
void ReverseArray (int a[], int n)
{ int temp;
for (int i=0; i<n/2; i++)
{
    temp=a[i];
    a[i]=a[n-1-i];
    a[n-1-i]=temp;
}
}
```

چند مثال

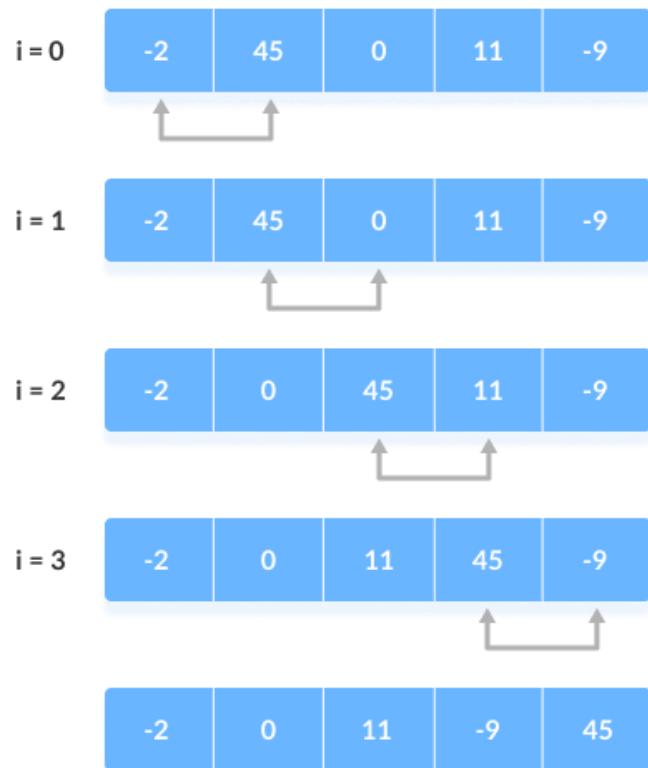
```
Void FillMatrix (int a[][][], int n, int m)
{
    for (int i=0; i<m; i++)
        for (int j=0; j<n; j++)
            cin>>a[i][j];
}
```

چند مثال

```
Void FillMatrix (int a[][] , int n, int m)
{
    for (int i=0; i<m; i++)          m + 1
        for (int j=0; j<n; j++)      m(n + 1)
            cin>>a[i][j];           m(n)
}
                                         2mn + 2m + 1
```

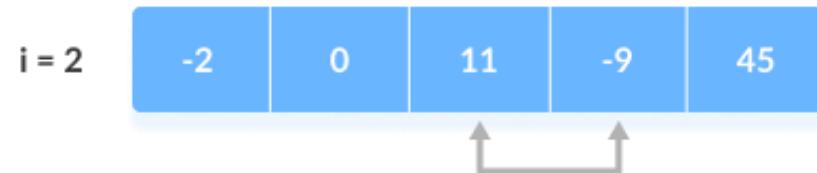
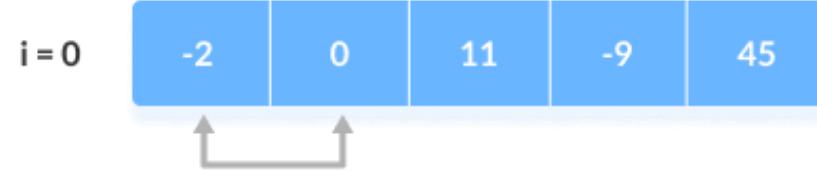
مرتب سازی حبابی

step = 0

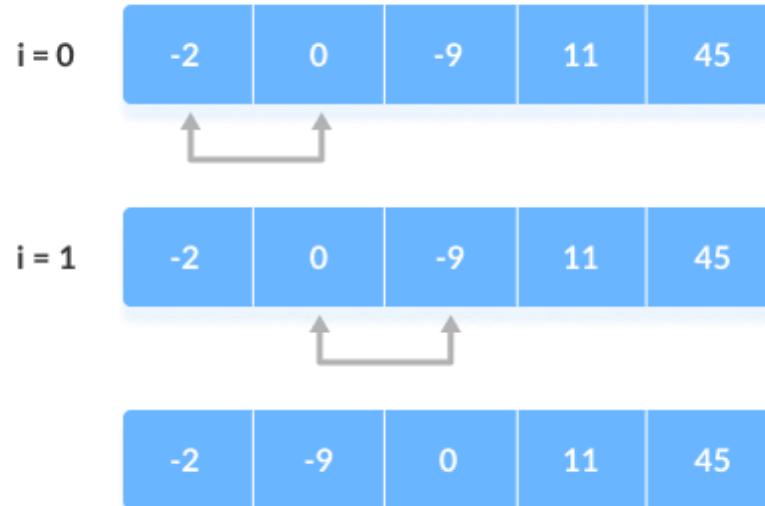
مرتب سازی حبابی

step = 1

مرتب سازی حبابی

step = 2

مرتب سازی حبابی

step = 3

i = 0

-2	-9	0	11	45
↑	↑			

-9	-2	0	11	45
----	----	---	----	----

مرتب سازی حبابی

```
void bubbleSort(int arr[], int n)
{
    int i, j;
    for (i = 0; i < n-1; i++)
        for (j = 0; j < n-i-1; j++)
            if (arr[j] > arr[j+1])
                swap(&arr[j], &arr[j+1]);
}
```

مرتب سازی حبابی

```
void bubbleSort(int arr[], int n)
{
    int i, j;
    for (i = 0; i < n-1; i++)
        for (j = 0; j < n-i-1; j++)
            if (arr[j] > arr[j+1])
                swap(&arr[j], &arr[j+1]);
}
```

مرتب سازی حبابی

```
void bubbleSort(int arr[], int n)
{
    int i, j;
    for (i = 0; i < n-1; i++)
        for (j = 0; j < n-i-1; j++)
            if (arr[j] > arr[j+1])
                swap(&arr[j], &arr[j+1]);
}
```

Cycle	Number of Comparisons
1st	(n)
2nd	(n-1)
3rd	(n-2)
.....	.....
last	2

مرتب سازی حبابی

```
void bubbleSort(int arr[], int n)
{
    int i, j;
    for (i = 0; i < n-1; i++)
        for (j = 0; j < n-i-1; j++)
            if (arr[j] > arr[j+1])
                swap(&arr[j], &arr[j+1]);
}
```

Cycle	Number of Comparisons
1st	(n)
2nd	(n-1)
3rd	(n-2)
.....	.....
last	2

: نکته

$$1 + 2 + 3 + \dots + n = n(n + 1)/2$$

مرتب سازی حبابی

```
void bubbleSort(int arr[], int n)
{
    int i, j;
    for (i = 0; i < n-1; i++)
        for (j = 0; j < n-i-1; j++)
            if (arr[j] > arr[j+1])
                swap(&arr[j], &arr[j+1]);
}
```

Cycle	Number of Comparisons
1st	(n-1)
2nd	(n-2)
3rd	(n-3)
.....	.....
last	1

مرتب سازی حبابی

```
void bubbleSort(int arr[], int n)
{
    int i, j;
    for (i = 0; i < n-1; i++)
        for (j = 0; j < n-i-1; j++)
            if (arr[j] > arr[j+1])
                swap(&arr[j], &arr[j+1]);
}
```

Cycle	Number of Comparisons
1st	(n-1)
2nd	(n-2)
3rd	(n-3)
.....	.....
last	1

$$(n - 1) + (n - 2) + (n - 3) + \dots + 1 = n(n - 1) / 2$$

مرتب سازی حبابی

```
void bubbleSort(int arr[], int n)
{
    int i, j;
    for (i = 0; i < n-1; i++)
        for (j = 0; j < n-i-1; j++)
            if (arr[j] > arr[j+1])
                swap(&arr[j], &arr[j+1]);
}
```

Cycle	Number of Comparisons
1st	(n-1)
2nd	(n-2)
3rd	(n-3)
.....	.....
last	1

$$(n - 1) + (n - 2) + (n - 3) + \dots + 1 = n(n - 1) / 2$$

$$n + \frac{n(n + 1)}{2} - 1 + \frac{n(n - 1)}{2} + \frac{n(n - 1)}{2} = n + \frac{n(n + 1)}{2} - 1 + n(n - 1)$$

یک حالت خاص

```
void bubbleSort(int arr[], int n)
{
    int i, j;
    for (i = 0; i < n-1; i++)
        for (j = 0; j < n-i-1; j++)
            if (arr[j] > arr[j+1])
                swap(&arr[j], &arr[j+1]);
}
```

فرض کنیم آرایه ورودی از ابتدا مرتب باشد:

3	6	12	32	33	45	700	902
---	---	----	----	----	----	-----	-----

مرتب سازی حبابی

```
void bubbleSort(int arr[], int n) {  
    for (int i= 0; i< n - 1; ++i) {  
        int swapped = 0;  
        for (int j = 0; j < n - i- 1; ++j) {  
            if (arr[i] > arr[i + 1]) {  
                swap(&arr[j], &arr[j+1]);  
                swapped = 1;}  
        }  
        if (swapped==0)  
            return;  
    }  
}
```

$$1 + 2 + 3 + \dots + n = n(n + 1)/2$$

$$2 + 3 + \dots + n = \frac{n(n + 1)}{2} - 1$$

نکته

چند رابطه کاربردی:

$$\sum_{k=1}^n k = \frac{n(n + 1)}{2}$$

$$\sum_{k=1}^n k^2 = \frac{n(n + 1)(2n + 1)}{6}$$

$$\sum_{k=1}^n k^3 = \frac{n^2(n + 1)^2}{4}.$$